

Stats- og udenrigsministeren (H. C. Hansen): Der var sikret fuld lagerplads, der var sikret fuld kapital, der var sikret fornøden indkøbsorganisation. Man beklagede, at man så på det tidspunkt ikke rådede over nogen olie til leverance.

(Kort bemærkning).

Aksel Larsen: Hvorfor i alverden har regeringen holdt dette hemmeligt indtil dette tidspunkt?

Stats- og udenrigsministeren (H. C. Hansen): Fordi vi nødigt vil forskertse nogen mulighed fremefter for at opnå en tilsvarende leverance. Jeg takker det ærede medlem, fordi man har givet os anledning til nu at komme med denne oplysning.

Hermed sluttede forespørgslen.

Formanden: Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingsmand Stæhr Johansen har meddelt mig, at han ønsker til boligministeren at stille følgende spørgsmål:

„Agter ministeren i anledning af de voksende finansieringsvanskeligheder for byggeriet at fremsætte forslag til ændring af lånebestemmelserne i lov nr. 285 af 3. juli 1942 om renten af udlån mod pant i fast ejendom?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spørgetid.

Folketingets næste møde afholdes i morgen kl. 13 med følgende dagsorden:

Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om refusionsreglerne vedrørende kommunernes folkepensionsudgifter [af N. Chr. Christensen m. fl.].

Mødet hævet kl. 17⁴⁰.

55. møde.

Torsdag den 7. februar kl. 13.

Formanden: I skrivelse af gårs dato meddeler landbrugsministeren, at han ønsker her i tinget skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om tillæg til statshusmandsloven. (Om auktionsindkaldelser, typeplaner, ejerskifter, lån til el- og vandforsyning m. m.).

Udvalget angående forslag til lov om foretagelse af visse ekspropriationer m. v. har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Det er meddelt mig, at det ærede medlem hr. *Poul Møller* ønsker at udtræde af udvalget angående forslag til lov om ændringer i aktieselskabsloven. Til at indtræde i det nævnte udvalg i stedet for *Poul Møller* har vedkommende gruppe udpeget *Rasting*, som herefter er valgt.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Landbrugsministeren (Smørum): Jeg skal tillade mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om tillæg til statshusmandsloven. (Om auktionsindkaldelser, typeplaner, ejerskifter, lån til el- og vandforsyning m. m.).

Efter forslaget ophæves fogdens pligt til at indkalde jordlovsudvalget til forberedende møde, når en landejendom stilles til tvangsauktion.

Herved regner man med at opnå administrative lettelser og dermed økonomiske besparelser ikke blot for jordlovsudvalget og husmandsbrugskommissionerne, men også for dommerkontorerne, idet det er hensigten, at jordlovsudvalgets stedlige medlemmer fremtidig hver for sit distrikt på grundlag af Statstidendes meddelelser og deres lokalkendskab skønner over, om der i de enkelte tilfælde er anledning for jordlovsudvalget til at give møde og afgive bud på auktionen.

Endvidere søges hjemmel til at lade udarbejde typetegninger til statshusmandsbrug. Det er tanken at lade en række af de mest hensigtsmæssige tegninger optage i en

[Landbrugsministeren.]

typebog, der skal være tilgængelig for ansøgere over hele landet.

Dernæst foreslås en udvidelse af mulighederne for en graduering af vilkårene for overtagelse af statslånene ved ejerskifte, således at en tilladelse for køberen til at overtage lånene i ejendommen kan begrænses til dele af lånene, og således at lånerenten kan forhøjes og restafdragstiden forkortes. Det har i praksis vist sig, at man, navnlig i tilfælde, hvor køberen er kvalificeret, men hvor sælgeren kræver for høj købesum, savner en mellemvej mellem fuld indfrielse eller fuld låneovertagelse på de tidligere vilkår, kun mod forrentning af eventuelle rente- eller afdragsfrie dele af statslånene. Hvor købesummen er for høj og sælgeren således søger at kapitalisere de fordele, prioriteringen af ejendommen med fordelagtige statslån indebærer, kan det virke urimelig hårdt at ramme en køber med indfrielseskrav, der under de nuværende stramme låneforhold ofte vil betyde, at han må gå fra ejendommen.

I sådanne tilfælde vil det være af stor værdi, om myndighederne har en udtrykkelig hjemmel til nøje at afpasse den reaktion, som for høj købesum eller lidt svage kvalifikationer i en eller anden henseende kan give anledning til, efter de enkelte tilfældes omstændigheder.

I samme grad, som køberne og sælgerne af statshusmandsbrug bringes til at indstille sig på, at ejendommens salg med urimelige fortjenester for sælgerne kan blive mødt med krav om forhøjelse af lånerenten og afdragene, er der grund til at vente, at dette vil modvirke, at fordelene ved de billige statslån kapitaliseres som fortjeneste til sælgerne til skade for unge landmænd, der overtager disse brug med indsats ikke blot af deres sammensparede kapital, men også ofte af kapital herudover, som de må skaffe sig ved dyre kautionsslån.

§§ 3 og 6 angår prioritetsstillingen for suppleringslån og installationslån og tilsigter en administrativ forenkling.

Endelig foreslås lovfæstet regler om finansiering i visse tilfælde af elektricitetsforsyningsanlæg og under særlige omstændigheder også fælles vandforsyningsanlæg.

Det har, navnlig i de senere år, gentagne gange vist sig, at lavspændings- og trans-

formeranlæg, som er en forudsætning for oprettelse af afsides beliggende husmandskolonier, bl. a. på nyopdyrkede hede- og landvindingsarealer, har måttet etableres allerede under arbejdet med at gøre areaerne udstykningsmodne eller i øvrigt ikke har kunnet finansieres uden statens medvirken. Tilsvarende forhold kan gøre sig gældende visse steder, hvor vandforsyning til brugene kun kan fremskaffes ved fælles vandværksanlæg.

Med henblik på tilbagebetalingen og forrentningen af de af staten således udlagte beløb foreslås i overensstemmelse med en administrativt indledet praksis optaget regler i loven, hvorefter der i sådanne tilfælde af de tilsluttede brugs ejere oprettes en transformerforening eller lignende forening, der med en årlig rente på 5 pct. amortiserer statens tilgodehavende over ca. 22 år ved halvårslige terminsydelser på $3\frac{3}{4}$ pct., således at foreningens medlemmer har solidarisk, pantsikret hæftelse for foreningens gæld til staten. Tilsvarende støtte foreslås i undtagelsestilfælde ydet som lån til enkelte husmænd ved oprettelse af selvstændige brug, som trods afsides beliggenhed kan opnå tilslutning til et bestående lavspændingsnet.

Idet jeg i øvrigt med hensyn til forslagets enkelte bestemmelser tillader mig at henvise til de udførlige bemærkninger, der er knyttet til forslaget, skal jeg anbefale det foreliggende lovforslag til det høje tings hurtige og velvillige behandling.

Den eneste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om refusionsreglerne vedrørende kommunernes folkepensionsudgifter [af N. Chr. Christensen m. fl.].

(Forslaget til folketingsbeslutning findes i tillæg A. sp. 1193, fremsættelsen i tidenden sp. 1978).

Sagen sattes til forhandling.

Finansministeren (Kampmann): I det foreliggende forslag til folketingsbeslutning opfordres regeringen til at fremsætte lovforslag om sådanne ændringer i refusions-